



Lovforslag nr. L 97

Folketinget 2009-10

Fremsat den 17. december 2009 af ministeren for sundhed og forebyggelse (Jakob Axel Nielsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om Blødererstatningsfonden

(Videreførelse af Blødererstatningsfonden)

§ 1

I lov nr. 440 af 14. juni 1995 om Blødererstatningsfonden, som ændret ved § 29 i lov nr. 386 af 22. maj 1996 og § 37 i lov nr. 980 af 17. december 1997, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »sundhedsministeren« til: »ministeren for sundhed og forebyggelse« og »Sundhedsministeren« til: »Ministeren«.

2. I § 2, stk. 1, indsættes efter »regler«: »jf. dog stk. 2.«.

3. I § 2 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Ministeren for sundhed og forebyggelse kan efter behov tilføre fonden yderligere midler.«

Stk. 2 bliver herefter stk. 3.

4. I § 2, stk. 2, der bliver stk. 3, indsættes efter »stk. 1«: »og stk. 2«

5. I § 4, stk. 7, ændres »1,5 pct. af fondens oprindelige« til: »150.000 kr. af fondens«.

6. § 13, stk. 1, affattes således:

»Fonden ophører med sin virksomhed, når der ikke længere er støtteberettigede efter § 4. Fondens bestyrelse giver ministeren for sundhed og forebyggelse meddelelse herom.«

7. § 14, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Der skal i alle tilfælde ses bort fra ydelser efter denne lov og afkastet heraf i forbindelse med tildeling af ydelser efter pensionslovgivningen, lov om aktiv socialpolitik og sociallovgivningen i øvrigt.«

§ 2

Loven træder i kraft den 1. juni 2010.

§ 3

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning
2. Lovforslagets hovedindhold
3. Lovforslagets baggrund
4. Lovforslagets indhold
5. Økonomiske konsekvenser for det offentlige
6. Administrative konsekvenser for det offentlige
7. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet mv.
8. Administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.
9. Administrative konsekvenser for borgere
10. Miljømæssige konsekvenser
11. Forholdet til EU-retten
12. Høring
13. Sammenfattende skema

1. Indledning

Formålet med lovforslaget er at sikre en videreførelse af Blødererstatningsfonden. Fonden har, siden sin oprettelse i 1995, haft til formål at sikre de blødere, som i 1980'erne blev smittet med HIV gennem deres faktorpræparater, en særlig støtte i form af udbetalinger fra fonden. Der sikres ved lovforslaget også hjemmel til overførsel af yderligere midler til fonden.

2. Lovforslagets hovedindhold

Efter den gældende lov om Blødererstatningsfonden ophører fonden med sin virksomhed senest 15 år efter lovens ikrafttræden. Da loven trådte i kraft den 15. juni 1995, vil fonden dermed skulle ophøre med sin virksomhed den 15. juni 2010. På dette tidspunkt forventes det, at Blødererstatningsfondens oprindelige kapital på 20 mio.kr., som ifølge loven blev ydet én gang for alle, er ved at være opbrugt.

Imidlertid er 27 HIV-smittede blødere – imod den forventning om de HIV-smittede bløderes livsperspektiv, som lå til grund for vedtagelsen af loven i 1995 – glædeligvis fortsat i live.

Det er regeringens opfattelse, at disse blødere, som i starten af 1980'erne blev smittet med HIV via deres blodprodukter (faktorpræparater), samt deres efterladte, bør sikres fortsat støtte i henhold til lov om Blødererstatningsfonden.

Regeringen foreslår derfor, at lovens bestemmelse om fondens ophør ophæves, og at der åbnes mulighed for at tilføre fonden yderligere statslige midler som grundlag for fortsat ydelse af økonomisk støtte, så længe der i henhold lovens betingelser er støtteberettigede. Med den påtænkte tilførsel af yderligere statslige midler til fonden

må det forventes, at fondens virksomhed vil kunne videreføres mindst 10 år frem i tiden. Blødererstatningsfondens bestyrelse har ligeledes bekræftet denne antagelse.

Lovforslaget er led i udmøntningen af aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti om finansloven for 2010. Der blev ved denne aftale opnået enighed om overførsel af 10 mio. kr. til fonden. Dette beløb overføres i 2010.

3. Lovforslagets baggrund

I første halvdel af 1980'erne, hvor en række blødere blev smittet med HIV via deres blodprodukter (faktorpræparater), fandtes der ikke nogen lægemidlerstatningsordning. Det var baggrunden dels for statens ydelse af kulancemæssig godtgørelse og dels for oprettelsen af Blødererstatningsfonden.

Staten ydede således fra og med 1987 en kulancemæssig godtgørelse på 750.000 kr. til hver enkelt bløder, der efter behandling med blodprodukter ved danske sygehuse var blevet konstateret HIV-smittet, samt til efterladte til disse blødere.

Blødererstatningsfonden blev oprettet ved lov nr. 440 af 14. juni 1995 om Blødererstatningsfonden. I medfør af loven ydede staten i 1995 fonden et beløb på 20 mio. kr. til løbende fordeling blandt blødere, som efter behandling med blodprodukter ved danske sygehuse var blevet konstateret HIV-smittede, samt til efterladte efter sådanne blødere. Der henvises til lovforslag nr. 224 (FF tillæg A 3051), der blev fremsat den 19. april 1995 (FF 4752).

I henhold til loven udbetales 80 % af Blødererstatningsfondens midler som et månedligt beløb til nuleven-

de HIV-smittede blødere til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, det forkortede livsperspektiv samt den eventuelt forringede livskvalitet, som HIV-smitten medfører. I en overgangsperiode udbetales endvidere et beløb til dækning af forsørgertab til efterladte til en afdød HIV-smittet bløder. 20 % af fondens midler skal ifølge loven udbetales efter individuel ansøgning til merudgifter i dagligdagen begrundet i HIV-smitten. Med etablering af fonden blev det således – oven i den kulancemæssige godtgørelse – muligt at tilgodese den enkelte HIV-smittede bløders individuelle situation og behov.

Støtte efter loven er fritaget for indkomstskattepligt, ligesom støtten dels ikke modregnes i ydelser, som måtte tilkomme de pågældende efter pensions- og sociallovgivningen.

Det er i lov om Blødererstatningsfonden angivet, at fonden ophører med sin virksomhed senest 15 år efter lovens ikrafttræden, hvilket er medio juni 2010. Det er ikke i bemærkningerne til lovforslaget angivet, hvorfor fondens virksomhed tidsmæssigt er begrænset til 15 år, men det må antages, at dette tidsrum er fastsat under hensyntagen til de daværende HIV-smittedes forventede restlevetid. Såvel af lovens ordlyd som af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det udtrykkeligt, at der ikke herudover vil blive tilført midler til fonden fra staten.

Antagelsen om, at der efter 15 år ikke ville være nogle HIV-smittede blødere tilbage, og fonden dermed ikke længere havde et formål, har vist sig lykkeligvis ikke at holde stik. Blødererstatningsfondens formål er således fortsat aktuelt, men lovbestemmelsen om fondens ophør og forbruget af den oprindelige fondskapital forhindrer en videreførelse af støtteordningen.

Blødererstatningsfondens bestyrelse, der sekretariatsbetjenes af Danmarks Bløderforenings sekretariat, træffer afgørelse vedrørende udbetaling af fondsmidler. De bevilgede tilskud fra Blødererstatningsfonden har i regnskabsårene 2007 og 2008 udgjort henholdsvis knapt 848.000 kr. og knapt 898.000 kr. svarende til et samlet årligt gennemsnit på ca. 873.000 kr. eller godt 32.000 kr. til hver enkelt af de tilbageværende 27 begunstigede blødere. Ved udgangen af 2008 udgjorde fondens resterende kapital godt 2,4 mio.kr.

Fonden er efter loven desuden berettiget til årligt at anvende indtil 1,5 % svarende til 0,3 mio.kr. af fondens oprindelige kapital til administration og revision af fonden. Udgifterne hertil har i regnskabsåret 2008 udgjort knapt 0,2 mio.kr.

4. Lovforslagets indhold

Med ændringerne i lovens § 2 sikres ministeren den nødvendige hjemmel til at overføre de midler, som regeringen og Dansk Folkeparti i finanslovsaftalen for 2010 blev enige om, skulle overføres til fonden.

Med ændringen i lovens § 4 ændres det maksimale beløb, som fonden kan anvende til revision og administration af fonden. Beløbet nedsættes fra 1,5 % af den oprindeligt tilførte kapital til maksimalt 150.000 kr. Dette beløb antages på baggrund af ændringen i antallet af støtteberettigede at være tilstrækkeligt, hvilket er bekræftet af Blødererstatningsfondens bestyrelse.

Med ændringen af lovens § 13 sker der en videreførelse af fonden, således at denne først ophører, når der efter lovens § 4, ikke længere er nogen støtteberettigede.

5. Økonomiske konsekvenser for det offentlige

Med lovforslaget skabes der hjemmel for at tilføre yderligere statslige midler til Blødererstatningsfonden. Det er med aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti om finansloven for 2010 aftalt at tilføre fonden yderligere 10 mio. kr. fra 2010.

Som nævnt har de bevilgede tilskud fra Blødererstatningsfonden i de seneste to regnskabsår i gennemsnit udgjort 873.000 kr. svarende til godt 32.000 kr. til hver enkelt af de tilbageværende 27 begunstigede blødere. En fastholdelse af det samlede årlige støttebeløb uden hensyn til antallet af tilbageværende begunstigede blødere ville ad åre indebære, at færre og færre blødere og efterladte hver ville kunne tildeles stadigt voksende støttebeløb. Blødererstatningsfondens bestyrelse har i forbindelse med lovforslagets forberedelse bekræftet, at fondens nuværende bevillingspraksis (for så vidt angår størrelsen og baggrunden for de ydede beløb) agtes videreført uændret, således at det nævnte gennemsnitlige årlige støttebeløb til hver enkelt af de tilbageværende begunstigede blødere – reguleret for pris- og lønstigninger – vil blive fastholdt. Det samlede årlige støttebeløb vil dermed forventeligt gradvis falde i takt med, at antallet af begunstigede blødere og efterladte falder.

Det er regeringens vurdering, at det hidtidige maksimumbeløb til administration og revision af fonden vil kunne sænkes som følge af det reducerede antal støtteberettigede. Fondens har som nævnt i det seneste regnskabsår anvendt knapt 0,2 mio.kr. til administration og revision. Da fonden frem over vil skulle yde støtte til et stadigt faldende antal støtteberettigede, må det forventes at også administrationsomkostningerne vil kunne reduceres. Det forekommer på den baggrund tilstrækkeligt, at der maksimalt anvendes 150.000 kr. årligt til fondens administrationsomkostninger. Blødererstatningsfondens bestyrelse har bekræftet denne antagelse.

Fondsudgifterne i de seneste to regnskabsår giver grundlag for en formodning om, at fonden – med en forlængelse af sin virksomhedsperiode – vil kunne afholde de fornødne støttebeløb og administrationsomkostninger i den resterende del af 2010 uden tilførsel af yderligere statslige midler, således at der først bliver behov for tilførsel af yderligere midler fra og med finansåret 2011. Blødererstatningsfondens bestyrelse har bekræftet denne antagelse.

Med den påtænkte tilførsel af yderligere statslige midler til fonden må det forventes, at fondens virksomhed vil kunne videreføres mindst 10 år frem i tiden. Blødererstatningsfondens bestyrelse har ligeledes bekræftet denne antagelse.

6. Administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for det offentlige.

7. Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske konsekvenser for erhvervslivet

8. Administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet.

9. Administrative konsekvenser for borgere

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgere

10. Miljømæssige konsekvenser

Forslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

11. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

12. Høring

Lovforslaget har været i høring hos Blødererstatningsfondens bestyrelse, Center for Små Handicapgrupper, Danmarks Bløderforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Patienter og Forbrugerrådet.

13. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for det offentlige	Ingen	Merudgift på 10 mio. kr. I forbindelse med regeringen og Dansk Folkepartis aftale om finansloven for 2010 blev det besluttet, at der overføres 10. mio. kr. til fonden.
Administrative konsekvenser for det offentlige	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Ved kongelig resolution af 23. november 2007 overførtes sager vedrørende sundhedslovgivningen til Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse. Som konsekvens

heraf ændres lovens henvisninger fra sundhedsministeren til ministeren for sundhed og forebyggelse samt fra Sundhedsministeren til Ministeren.

Til nr. 2

Det foreslås, at der i lovens § 2, stk. 1, tilføjes en henvisning til stk. 2, således at en yderligere overførelse af

midler ikke er i strid med lovens ordlyd om, at fonden i 1995 tilførtes midler »én gang for alle«.

Til nr. 3

Det foreslås, at der i § 2 indsættes et stykke 2, hvorefter ministeren sikres den fornødne hjemmel til at tilføre Blødererstatningsfonden yderligere statslige midler. Det er i forbindelse med regeringens og Dansk Folkepartis aftale om finansloven for 2010 aftalt, at fonden tilføres 10 mio. kr. i 2010, som nævnt ovenfor under pkt. 5. De midler, som overføres, forventes administreret af fonden på samme måde, som de midler fonden tidligere er tilført. Således at 80 % af Blødererstatningsfondens midler udbetales som et månedligt beløb til nulevende HIV-smittede blødere til dækning af tabt arbejdsfortjeneste, det forkortede livsperspektiv samt den eventuelt forringede livskvalitet, som HIV-smitten medfører. Og 20 % af fondens midler udbetales efter individuel ansøgning til merudgifter i dagligdagen begrundet i HIV-smitten.

Til nr. 4

Det foreslås, at der i § 2, stk. 2, der bliver stk. 3, indsættes en henvisning til det nye stk. 2, således at det fremgår præcis, hvilke midler fonden råder over, og hvilke der er tilført af staten.

Til nr. 5

Det foreslås, at § 4, stk. 7 ændres, så det hidtidige maksimumbeløb til administration og revision af fonden sænkes som følge af det reducerede antal støtteberettigede siden fondens oprettelse i 1995. Fonden har i det seneste regnskabsår anvendt knapt 0,2 mio.kr. til administration og revision. Da fonden frem over vil skulle yde støtte til et stadigt faldende antal støtteberettigede, må det forventes at administrationsomkostningerne vil

falde yderligere. Det forekommer på den baggrund tilstrækkeligt, at der maksimalt anvendes 150.000 kr. årligt til fondens administrations- og revisionsomkostninger.

Det vurderes ikke at være nødvendigt at pristalsregulere beløbet fremadrettet, henset til de faldende administrationsomkostninger.

Til nr. 6

Det foreslås, at lovens § 13, stk. 1 ændres, således at fonden først ophører med sin virksomhed, når der ikke længere er nogen støtteberettigede efter lovens § 4. Efter lovens § 4 ydes der støtte både til de HIV-smittede blødere samt deres efterladte. Ved efterladte menes ægtefæller, samlevende, hvor samlivet har bestået i mindst 2 år, og børn under 21 år.

Samtidig foreslås det, at fondens bestyrelse er forpligtet til at give ministeren for sundhed og forebyggelse besked herom, således at der kan ske en afvikling af fonden.

Til nr. 7

Der er tale om en ajourføring af de love, ifølge hvilke der ved tildeling af ydelser skal ses bort fra godtgørelse og afkast heraf tildelt efter lov om Blødererstatningsfonden.

Til § 2

Det foreslås at loven træder i kraft den 1. juni 2010 for at sikre, at loven træder i kraft inden det tidspunkt – den 15. juni 2010 – hvor fonden efter den gældende lov ville skulle være ophørt.

Til § 3

Bestemmelsen fastlægger lovens territoriale anvendelsesområde svarende til den gældende lov.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

*Gældende formulering**Lovforslaget***§ 1**

I lov om Blødererstatningsfonden, jf. lov nr. 440 af 14. juni 1995, som ændret ved § 29 i lov nr. 386 af 22. maj 1996 og senest ved § 37 i lov nr. 980 af 17. december 1997, foretages følgende ændringer:

1. Overalt i loven ændres »sundhedsministeren« til: »ministeren for sundhed og forebyggelse« og »Sundhedsministeren« til: »Ministeren«.

§ 2. Staten yder en gang for alle fonden et beløb på 20 mio. kr., der udbetales, når fonden er etableret efter denne lovs regler.

2. I § 2, *stk. 1*, indsættes efter »regler«: »jf. dog *stk. 2*.«.

3. I § 2 indsættes efter *stk. 1* som nyt stykke:
»*Stk. 2.* Ministeren for sundhed og forebyggelse kan efter behov tilføre fonden yderligere midler.«
Stk. 2 bliver herefter *stk. 3*.

Stk. 2. Sundhedsministeren kan godkende, at også andre midler end de af staten efter *stk. 1* tilførte midler indgår i fonden.

4. I § 2, *stk. 2*, der bliver *stk. 3*, indsættes efter »*stk. 1*«: »og *stk. 2*«

§ 4. Fondens midler uddeles efter bestyrelsens beslutning efter retningslinjerne i *stk. 2-4*, jf. dog *stk. 5*.

Stk. 2. Fonden kan yde støtte i form af engangsbeløb eller beløb, der ydes over et på forhånd fastsat antal år eller til en begivenhed, der indtræder inden dette åremåls udløb. Fonden kan i forbindelse hermed forbruge af såvel kapitalen som afkastet heraf.

Stk. 3. Indtil 20 pct. af fondens midler kan efter ansøgning ydes som engangsbeløb til merudgifter, som den HIV-smittede bløder eller dennes samlevende familie måtte have i deres dagligdag som følge af den HIV-smittede bløders eller dennes families særlige individuelle behov.

Stk. 4. Resten af fondens midler kan efter ansøgning ydes som engangsbeløb eller faste årlige beløb dels til dækning af HIV-smittede bløderes tabte arbejdsfortjeneste og det forkortede livsperspektiv samt eventuelt forringet livskvalitet, som HIV-smitten medfører, dels til dækning af forsørgertab til efterladte efter en afdød HIV-smittet bløder. Be-

løb kan dog kun ydes, så længe de pågældende lever. Beløb, der udbetales til efterladte børn, kan længst ydes indtil barnets fyldte 21. år.

Stk. 5. Sundhedsministeren kan, når særlige forhold taler herfor, efter ansøgning fra fondens bestyrelse godkende fravigelse af de i stk. 2-4 anførte retningslinjer for fondens anvendelse.

Stk. 6. Efterladte efter stk. 4 omfatter ægtefæller til HIV-smittede blødere eller samlever, hvor samlivet har bestået mindst 2 år, og børn. Fondens bestyrelse kan, når særlige forhold taler herfor, dispensere fra kravet om 2 års samliv, for så vidt angår en efterladt samlever.

Stk. 7. Fonden kan af dennes midler årligt anvende indtil 1,5 pct. af fondens oprindelige kapital til administration og revision af fonden.

§ 13. Fonden ophører med sin virksomhed senest 15 år efter lovens ikrafttræden, eller når fondens bestyrelse i øvrigt ansøger sundhedsministeren herom.

Stk. 2. Ved fondens ophør tilfalder eventuelle resterende midler staten, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Såfremt der efter § 2, stk. 2, er tilgået fonden andre midler end de af staten tilførte, træffer sundhedsministeren ved fondens ophør bestemmelse om, hvorledes disse eventuelle resterende midler skal forvaltes.

Stk. 4. Beregning af resterende midler efter stk. 2-3 foretages på grundlag af en forholdsmæssig fordeling baseret på de oprindelige kapitalindskud fra henholdsvis staten og andre.

§ 14. Støtte udbetalt efter denne lov og afkastet heraf indgår ikke i modtagerens husstandsindkomst, jf. § 8 i lov om individuel boligstøtte.

Stk. 2. Der skal i alle tilfælde ses bort fra ydelser efter denne lov og afkastet heraf i forbindelse med tildeling af ydelser efter pensionslovgivningen, og andre sociale love inden for Socialministeriets område.

5. I § 4, stk. 7, ændres »1,5 pct. af fondens oprindelige« til: »150.000 kr. af fondens«.

6. § 13, stk. 1, affattes således:

»Fonden ophører med sin virksomhed, når der ikke længere er støtteberettigede efter § 4. Fondens bestyrelse giver ministeren for sundhed og forebyggelse meddelelse herom.«

7. § 14, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Der skal i alle tilfælde ses bort fra ydelser efter denne lov og afkastet heraf i forbindelse med tildeling af ydelser efter pensionslovgivningen, lov om aktiv socialpolitik og sociallovgivningen i øvrigt.«